

Novorozenecký diabetes mellitus

Diabetes mellitus 1. typu vzniká, protože organismus začne vidět nepřítele v našich *beta-buňkách* a začne je ničit pomocí bílých krvinek. Proto se diabetes 1. typu řadí mezi **autoimunitní onemocnění**.

Diabetes mellitus 1. typu

V současné době je to onemocnění nevyléčitelné, ale dá se léčit celoživotním podáváním **inzulinu**. Beta-buňky v ostrůvkách pankreatu přestanou vyrábět inzulin, díky tomu se nadbytečná glukóza neukládá do zásob v játrech. Glukóza tedy koluje v krvi ve velkém množství a hodnota glykémie je vysoká. Buňky nedokážou z glukózy získávat potřebnou energii. Chybí k tomu právě inzulin, který dokáže buňky pro glukózu otevřít. Pokud inzulin chybí, buňky zůstávají uzavřené. Diabetes mellitus se může objevit v každém věku, ale u novorozenců, kojenců a batolat je velmi vzácný.

Novorozenecký diabetes

Projevuje se v prvních dnech života novorozence. Je velmi vzácný, ale také zajímavý co se týče příčiny vzniku a také průběhu. Novorozenecký diabetes může po několika týdnech léčby vymizet a poté je přerušena léčba inzulinem. V pozdějším věku dítěte se může znovu objevit. Způsoben je nejspíše vrozenou odchylkou látkové výměny, ta trvá celý život.

Diabetes u kojence

U kojence se může objevit skutečný diabetes 1. typu, kdy dítěátko začne přibývat na váze a často močí do plenek. Moč na plenkách má nápadně světlou barvu a po zaschnutí může být lepkavá, což je způsobeno velkým obsahem glukózy. V prvním roce života se podává dlouho působící (depotní) inzulin, protože pokud by se podávaly malé dávky může dojít k významnému poklesu glykémie. Diabetický kojenec má stravu stejnou jako zdravý kojenec, akorát se jim přisazuje čaj **řepným cukrem**.

Diabetes u batolete

U batolete je diabetes častější než v prvním roce života. Pokud vznikne diabetes v tomto věku, je potřeba psychologicky citlivého přístupu, protože je to ve vývojovém období dítěte, kdy si začíná vytvářet představu o světě a uvědomovat si svou individualitu. Musí přijmout existenci diabetu a s tím spojené léčení. Diabetes u předškolních a školních dětí se nijak výrazně neliší. Doporučuje se stále podávat inzulin s prodlouženým účinkem, nejlépe ráno a večer, rychleji působící inzulin se podává k hlavnímu jídlu.

Příznaky diabetu u dětí

Diabetes se u dětí většinou neprojevuje hned, může být skrytý měsíce až léta. Tím, že se v těle začnou ničit beta-buňky, člověk se stává zranitelnější a když se počet beta-buněk dostane ke kritické hranici může se to teprve projevit. Při nemoci potřebuje člověk více inzulinu, pokud dítě onemocní chřipkou či angínou, v těle se projeví nedostatek inzulinu a také první známky diabetu.

Pokud dítě nemoc nepostihne, tak či tak se diabetes v nejbližší době projeví. Tělo se začne zbavovat nadbytečné glukózy tím, že ji začne propouštět do moči a nadbytečná glukóza s sebou strhává i vodu, což se projevuje nadměrným močením. Menší děti se mohou začít v noci opět pomočovat.

Bez inzulinu

Bez inzulinu dochází k velkým ztrátám tekutin, které vyvolávají žízeň. Tělo začne ztrácet velkou část toho, co se přijalo v potravě a začne hubnout. Dítě je unavené, nevykonné a velmi spavé. Pokud se tyto příznaky přehlednou, glykémie nadále stoupá a tělo se snaží vyhledat náhradní zdroj energie. Začne proto využívat tuky, kdy v těle vznikají **ketolátky**. Pokud je tělo okyselováno ketolátkami, říká se tomu *ketoacidóza*. Při ketoacidóze se začne objevovat zvracení a objevují se příznaky vážné dehydratace. Kyselé odpadní látky se začnou hromadit v těle a společně s dehydratací to vede k **diabetickému kómatu**.

Léčba diabetes mellitus u malých dětí

Jako základ se užívají inzulinové injekce a také sestavený jídelní plán. Při léčbě diabetu je nezbytné vyšetření u lékaře, ale i doma. V domácím prostředí se také vyšetřuje glykosurie a ketonurie. Dále se kontroluje výška a váha dítěte a krevní tlak.

Odkazy

Související články

- Diabetes mellitus (pediatrie)
- Diabetes mellitus

Použitá literatura

Muntau Ania Carolina. . *Pediatrie : Překlad 6. vydání.* - vydání. Grada Publishing, a.s., 2014. 608 s. ISBN 8024745887.